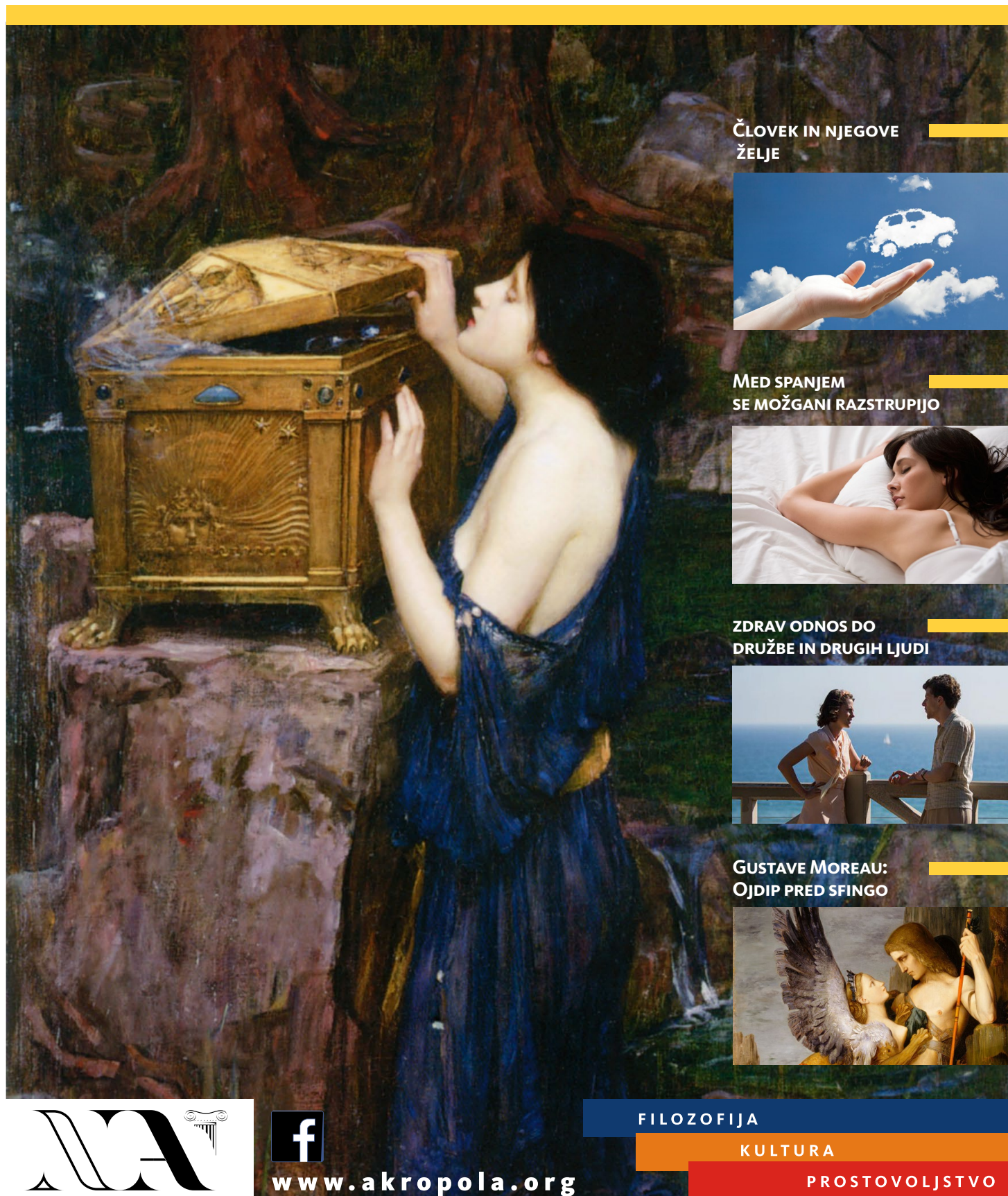

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

ČLOVEK IN NJEGOVE
ŽELJE

MED SPANJEM
SE MOŽGANI RAZSTRUPIJO

ZDRAV ODNOS DO
DRUŽBE IN DRUGIH LJUDI

GUSTAVE MOREAU:
OJDIP PRED SFINGO

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

www.akropola.org

PRENOVILI SMO SPLETNO STRAN ... VABLJENI K OGLEDU!

NAPOVEDUJEMO

05 OKTOBER Tutankamon
Predavanje s projekcijo

Wolfova 8, Ljubljana
5. Oktobar 20:00

10 OKTOBER Modrost Vzhoda in Zahoda
Ciklus 12 predavanj

Tyrševa 7, Maribor
10. Oktobar 20:00

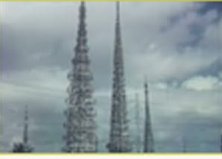
12 OKTOBER Čustvena inteligenca
Predavanje

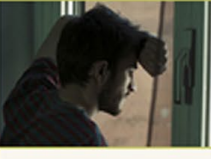
Wolfova 8, Ljubljana
12. Oktobar 20:00

NAŠI PRISPEVKI

Mladostniška tesnoba
Kategorija: ČLANKI

Mark Avrelij – filozof na prestolu
Kategorija: ČLANKI

Watts Towers, zgradba, ki jo morate videti!
Kategorija: PRIPOROČAMO

Znati začetni iznova
Kategorija: ČLANKI

ZGODILO SE JE

Novi izzivi z "Veselo fiziko"
Zopet smo sprejeli izziv delavnice na Art kampu

Tabor v Trebuši 2016
Kot je v tradiciji, smo se tudi letos skupaj odpravili v Trebušo, kjer

Olimpijski duh
V Braziliji je Nova Akropola organizirala štiridnevni program

"Tako daleč, tako blizu"
V Novi Akropoli v Rusiji se je začel mednarodni

MEDNARODNE NOVICE

KAJ POČNEMO

UVOD V ŠOLO FILOZOFIJE

PROGRAM ŠOLE FILOZOFIJE

Misel dneva

Sreča je plod naših naporov.
Jorge Angel Livraga

AKROPOLITANEC

B E S E D A
U R E D N I K A

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

OKTOBER 2016 | ŠT. 17

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

01/25 11 487

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

02/620 32 40

040 709 955

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

bilten@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Prevajalka in lektorica: Klavdija Blažun

Grafična oblikovalka: Nija Androjna

Ko bi se nam le vse želje uresničile? Tedaj bi bili neizmerno srečni, si mislimo.

Vendar se nam ne!

Čeprav ima pri tem nekdo boljše, drugi slabše pogoje, je dejstvo, da se nikomur ne uresničijo vse želje. Razumljivo je tudi, da se ne morejo vse in vsi prilagoditi vsaki naši kaprici ali celo fantaziji. Središče sveta navsezadnje nismo. Drugi imajo prav tako svojo pot, svoje dolžnosti, svoje želje, in vemo, da se te največkrat ne ujemajo popolnoma z našimi. To pa nujno privede do konflikta.

Naše želje torej ustvarijo konflikt, te so vzrok nastale bolečine.

Največja ovire na poti do izpolnitve želja se pojavijo ravno v stvareh, ki niso povsem v naši moči. Ko so na primer v naših predstavah drugi ljudje pogoj za našo srečo ali ko od njih celo zahtevamo – čas, naklonjenost, uslugo, bližino ... Včasih bi jih želeli kar izklesati po naših predstavah, celo njihove vrednote, veselja, izbire, občutke bi spremenili.

Vendar vemo, da to ni možno.

In če že samo malo spoštujemo drugega kot bitje, ki ima svoje sanje, svojo svobodo, pravico do svoje sreče – tedaj nam postane jasno, da v tuja življenja ne smemo nasilno poseči, saj niso naše lutke. Niti sami namreč ne bi želeli izgubiti sebe, da bi tako postali brez zavestna in nesrečna igračka za uresničitev tujih fantazij.

Kdo se bo komu podredil? Kdo bo sebe prodal, da bi postal igračka drugega? Kdo je pomembnejši?

Mislim, da smo vsi enako pomembni in da imamo vsi enako pravico do sreče. Življenje je preplet tisočerihih usod, ki so del veličastne skupne avanture, v kateri dosežemo skupni cilj. Vsi si želimo biti srečni in mislim, da tudi lahko smo, ne da bi oškodovali druge. Celo verjamem, in to trdno, da le to kar osreči vse, zares osreči tudi nas same. Pri iskanju sreče v odnosih torej ne gre za zahtevanje ali podrejanje, temveč za zahtevno iskanje zdrave uskladitve. Največjo mero naklonjenosti drugih bomo tako pridobili le, če delimo skupne interese in cilje. V manjšem obsegu pa se nam bodo približali tudi zaradi zdravega in dobrohotnega prilagajanja ter zaradi razumevanja misterija različnih poti, ki je dejansko ena.

V TEJ ŠTEVILKI:

• PSIHOLOGIJA: ČLOVEK IN NJEGOVE ŽELJE	5
• ZNANOST: MED SPANJEM SE MOŽGANI RAZSTRUPIJO	10
• MALA ŠOLA FILOZOFIJE: ZDRAV ODNOS DO DRUŽBE IN DRUGIH LJUDI	12
• UMETNOST: MOREAU, OJDIP PRED SFINGO	18
• SLAVNI IZREKI: "VSE SVOJE NOSIM S SEBOJ"	20
• ZGODBICA: CEZAR V AFRIKI	21

Ugotovimo torej lahko, da so osebne želje vzrok večine naših psihičnih bolečin. Ali naj jih torej zanikamo? Bo s tem prenehala bolečina?

Preden odgovorimo v črno-belem slogu, si najprej priznajmo, da si v stanju naše trenutne zrelosti ne moremo predstavljati življenja brez želja, saj mu te dajejo prav posebno draž in pestrost. Če bi zdaj želje zanikali in jih potlačili, bi s tem nasilno iztrgali del sebe. Izkrvaveli bi od znotraj, v duši! Ne da bi zašli v eno ali drugo skrajnost, nam torej salomonski razmislek predlaga, da svoje želje preprosto preusmerimo iz izključno osebnih v splošno koristne zadeve.

Za to pa moramo zoreti! In ker preprostega človeka ravno želje ženejo naprej, jih odisejevsko uporabimo v našo korist. Vprašanje je namreč le v tem, česa si želimo in kam nas to pelje? Dovolj bo že, če nižje – sebične, kratkoročne – cilje zamenjamo z nekoliko bolj vzvišenimi, tistimi, ki bodo tudi druge trajno osrečili in obenem nikogar izkoristili. To je postopna pot. Korak za korakom zamenjujemo eno relativno vrednoto za drugo, absolutno vrednoto ... en nižji cilj za drugega, višjega.

Zato moramo pri svojih izbirah prenehati gledati kakor zaletavi Epimetej, le korak pred sebe. Če v svoji omejenosti, pod impulzom sebičnih želja, ne želimo odpreti strašne Pandorine skrinjice in se soočiti z vsemi bolečimi posledicami, potem moramo kakor Prometej – prinašalec plamena modrosti – pogledati širše in pred vsakim svojim korakom razmisliti, kaj vse bo ta sprožil.

Uporabiti moramo zdravi razum, prevzeti ta božanski plamen in z njim spoznati veliki zakon življenja.

Ko ga bomo vsaj delno spoznali, bomo začeli delati to, kar je potrebno, in ne le tega, kar izhaja iz naših osebnih koristi. Z našim razvojem se tudi naše želje počasi spreminjajo iz egoističnih v splošno koristnejše.

Kakor je po bolečem in dogmatskem srednjem veku napredek znanosti prineslo spoznanje, da se celotno stvarstvo ne vrti okoli nas in Zemlje, na kateri prebivamo, temveč da je Zemlja le eden od mnogih planetov, ki se vrtijo okoli Sonca, tako bomo tudi sami z opustitvijo nenaravnega egocentrizma bližje resnici in s tem osvobojeni večine psiholoških bolečin.

Andrej Praček

Urednik

ČLOVEK IN NJEGOVE ŽELJE

VICTORIA CALLE

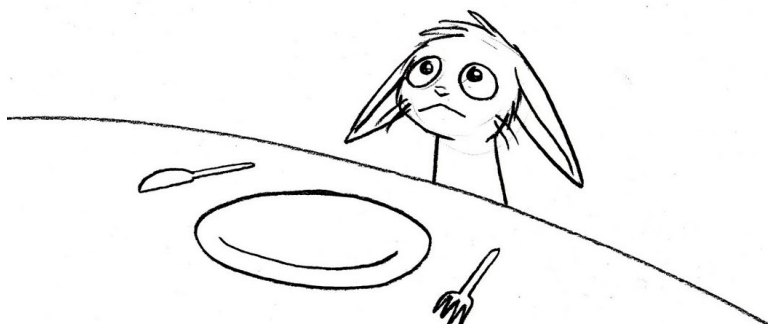

Z vidika sodobne psihologije je želja glavno gibalno življenja. Želja naj bi vodila in usmerjala človekova dejanja.

Tudi preden se je ta veda osamosvojila od celovitega filozofskega znanja, je v njej veljalo, da je želja eno od najpomembnejših gibal človekovega delovanja. Tako so menili od pripadnikov materialističnih učenj, ki so zagovarjali popolno zadovoljitev želje, do pripadnikov duhovnih učenj, ki so gledali na željo kot na enega od vzrokov bolečine in jo poskušali preseči, da bi dosegli srečo. Med temi zadnjimi najdemo zelo pomembna filozofska učenja, kot je klasični stoicizem, ali religije, kot je budizem.

Vendar je področje, povezano z željami, zelo široko. Naše telo ima želje, appetite, ki so potrebni za življenje; tudi naša psiha ima želje, na primer željo po ljubljenosti, in naš razum si želi spoznati, misliti; obstajajo tudi želje, ki se jih niti sami ne zavedamo, kot so tiste, ki izvirajo iz podzavednega.

V nekaterih psiholoških priročnikih je zapisano, da se človek kot vsi organizmi giblje proti nečemu, ker si želi to, česar nima in kar potrebuje za svoj obstanek. Pomanjkanje tega v organizmih povzroči notranje neravnovesje in napetost, zato ti organizmi poskušajo iz zunanjega okolja pridobiti to, kar jim manjka od znotraj.

Potem ko to dosežejo, čutijo zadostitev, ponovno se vzpostavi notranje ravnotežje in prenehajo iskati, vse dokler se ne pojavi novo neravnotežje. Ugodje je nagrada za ta trud.

Želja naj bi v skladu s to razlago izhajala iz pomanjkanja, iz potrebe po ravnotežju, zadostitev in ugodje pa naj bi se odražala kot ponovno vzpostavljeno stanje zadovoljstva, vse dokler ne nastopita novo neravnotežje in občutek pomanjkanja nečesa. Ta celotni proces naj bi potekal v zaprtem krogu, ki se, takoj ko se konča, ponovno začne vrteti.

Lahko bi dejali, da ima želja vzrok, ki je hkrati tudi cilj: to je ohranjanje in ustvarjanje življenja; omogočiti njegovo nadaljevanje. Toda ta vzorec, ki je tako jasen na biološki ravni, za življenje rastlin in živali, ni več tako jasen, ko pridemo do človeka. Pri človeku bi morali prej kot o krogu govoriti o spirali, katere os bi bil čas. Človekove želje niso omejene na zadovoljitev potrebe, temveč se zdi, da se vse bolj povečujejo. Človek s svojo domišljijo okrepi nagon po moči in življenju, vse dokler si ne želi vsega zaobjeti, vsega posedovati, biti v vsem. Potreba in občutek pomanjkanja sta neizmerna in nenehna, zato želja postane nenasitna.

Človek lahko za razliko od živali "iznajde" neprimerljivo več potreb in jih pomnožuje v neskončnost. Gole biološke potrebe težijo k homeostatskemu ravnotežju, od katerega je v osnovi odvisno življenje. Človekove želje pa pogosto niso le odvečne za življenje, temveč so lahko tudi v nasprotju z biološko logiko (želja po smrti ali želje, ki presegajo biološko raven, kot so višje težnje, ki so včasih v nasprotju z biološko težnjo po preživetju). Nekateri pravijo tudi, da resnično človeško življenje vključuje težnjo po višjih vrednotah, pomembnejših od samega življenja, in samopreseganje v njihovi službi.

Vidimo torej, da je treba biološko pojmovanje potreb in boj za življenje, ki sta tako priljubljena v sodobni vedenjski psihologiji, uporabljati zelo previdno, kadar govorimo o človekovih notranjih gibalih. Človek ima res nedvomno številne enake potrebe kot živali, vendar se lahko številnim odreče. Med živalskimi potrebami in človeškimi željami obstaja pomembna razlika – naše potrebe niso vedno "potrebne". V človeku namreč obstajajo želje, ki daleč presegajo biološko raven. Človek je včasih za estetske, intelektualne in religijske vrednote pripravljen žrtvovati vse, vključno s svojim življenjem.

Skratka, izpostavili bi lahko dve značilnosti človekove želje – nenehno širjenje njegovih potreb in obstoj želja, ki presegajo biološko raven.

RESNIČNO ČLOVEŠKO ŽIVLJENJE VKLJUČUJE TEŽNJO PO VIŠJIH VREDNOTAH, POMEMBNEJŠIH OD SAMEGA ŽIVLJENJA, IN SAMOPRESEGANJE V NJIHOVI SLUŽBI.

ISKANJE UGODJA

Drugi vidik želje, ki ga lahko obravnavamo, se nanaša na ugodje, ki ga prinaša izpolnitev želje. Kadar ne želimo zadovoljiti potrebe, temveč iščemo predvsem ugodje, naša dejanja niso povezana s potrebo, ki nas je k njim napeljala. Tako se ustvarja jo potrebe, ki so dejansko umetne, kot sta prehranjevanje, kadar smo siti, ali umetno spodbujanje seksualne želje s pornografijo. To v skrajnem primeru lahko vodi do bolezenske zasvojenosti psihe in telesa, tako da želja izgubi svojo naravno vlogo in se sprevrže. Namesto da bi želja življenje ohranjala, se sprevrže in zaradi svoje skrajnosti življenje uničuje.

ZAVIRALCI IZPOLNITVE ŽELJA

Naj je to dobro ali slabo, obstajajo številne psihične ovire, ki "blokirajo" ali "prestrežejo" naše želje in tako preprečijo njihovo izpolnitev. Pride do **frustracije**, čustvenega stanja, nasprotnega ugodju, ki ga občutimo kot bolečino, zbeganost ali nemir.

Posledica frustracije ni izguba želje, temveč njena preobrazba. Običajno tako preobrazena želja postane agresivnost. Ta agresivnost ni vedno usmerjena proti oviri, ki preprečuje njeno zadovoljitev, temveč se pogosto preusmeri po drugih poteh in v druge cilje, ki včasih niso povezani z oviro. Ker očitno ni bilo mogoče premagati te ovire, ki je včasih zelo močna in tudi nepoznana, se agresivnost usmeri drugam. Tovrstna agresivnost kot oblika prikrite želje pogosto ustvarja zelo konfliktno okoliščino v človeških odnosih, ki še povečajo vzroke frustracije.

Agresivnost ni vedno usmerjena navzven, temveč jo lahko posameznik včasih preusmeri proti samemu sebi, saj se počuti

kriv za svoje neuspehe in se "samokaznuje". Tako v svoji notranjosti ustvari psihične viharje bolečine in nemoči, to pa vodi v depresijo in stanja tesnobe. To potlačevanje želje lahko privede do nazadovanja na otroško stopnjo, do apatije ali pa celo do zanikanja življenja in nazadovanja na prednatalno stopnjo.

Kadar je frustracija nenehna in neizražena, ustvarja kronična stanja, ki se "vgradijo" v značaj in ta posledično postane agresiven ali depresiven. Če močno poenostavimo, bi lahko dejali, da je posledica izpolnjene želje ugodje, posledica neizpolnjene želje pa bolečina.

Pri **depresiji** strah pred samo željo in bolečina zaradi izgube upanja na njeno zadovoljitev preprečujeta delovanje in energija tega impulza je zadržana. Želja lahko izgine, ne pa tudi potreba. Če vzamemo primer fizičnega telesa – če ne jemo, lahko izgubimo apetit, vendar ima telo še vedno potrebo po hrani. Zato je depresija po svojem bistvu enaka sprevrženi želji, vendar deluje v obratni smeri – uničuje življenje zaradi pomanjkanja. Ni namreč izpolnjena želja po odpravi bolečine.

ZA ZAVEDNEGA IN ZRELEGA ČLOVEKA JE GIBALO DELOVANJA NARAVNA POTREBA IN NE UGODJE, KI SPODBUJA ŽELJE, ALI BOLEČINA, KI JIH ZAVIRA. PRI TAKEM ČLOVEKU STA GIBALO ZNANJE IN VOLJA, KI GA ŽENETA PROTI CILJU.

DVOSMERNOST ČLOVEKOVE ŽELJE

Ko smo predhodno opisovali dve osnovni značilnosti človekove želje, smo omenili dve obliki širjenja: nenehno širjenje človekovih potreb in obstoj želja, ki presegajo biološko raven

UMETNA POTREBA

Umetna potreba izhaja iz mišljenja, iz subjektivnega občutka potrebe. Mislimo, da potrebujemo televizijo ali avto in takoj se pojavi želja po tem, da bi ju imeli. Tako bi lahko ustvarili nešteto potreb že samo zaradi prepričanja, da jih imamo. Naša potrošniška družba ustvarja potrebe, da bi spodbudila želje. Prepriča nas, da namesto ene stvari potrebujemo veliko stvari, nato nas prepriča, da moramo staro, ki je postala neuporabna, zamenjati za novo, na koncu pa postane potreba že samo menjavanje.

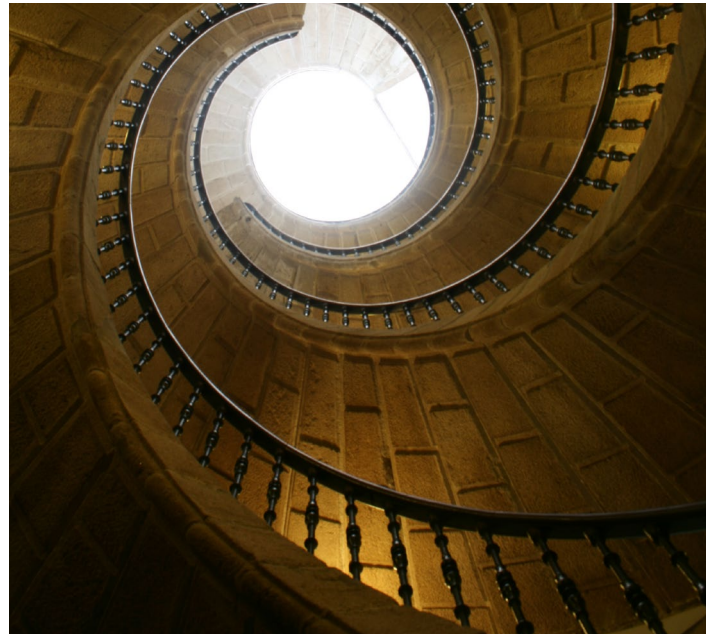

To ekspanzivno obliko želje lahko prikažemo kot spiralo, ki se vrti horizontalno, po ravnini. Vsakokrat si želimo več stvari. Pomembna je količina. Človek svojo vrednost ocenjuje po tem, koliko stvari ima. Ta vodoravno vrteča se spirala se vse bolj širi in človek ne more izstopiti iz svoje horizontalnosti. Njegov nagon po moči se krepi na materialni ravni.

ŽELJE, KI PRESEGAJO BIOLOŠKO RAVEN

Ko se začnejo pojavljati želje, ki presegajo biološko raven, človek ni več horizontalno usmerjen, temveč se vertikalno dviguje. Spirala želje se transformira in se od prvotne horizontalnosti dviguje proti nematerialnim vrednotam.

Materialna, horizontalna želja, pri kateri prevladuje količina (količina stvari, količina ponovitev) ni selektivna, ne vključuje težnje po doseganju popolnosti. Zato ne daje vzgiba za evolucijo.

Slutnja popolnosti ustvari željo po popolnosti, ki jo dojemamo kot nekaj lepega, dobrega, pravičnega in resničnega. Življenje celo na nezavedajoči se biološki ravni poskuša doseči popolnost. Osnovna želja spodbuja k temu, za kar menimo, da je najlepše, najmočnejše, najboljšo. Življenje ne zadosti svojim potrebam brez razločevanja, temveč selektivno.

Človek ozavešča to isto slutnjo popolnosti, hkrati pa se začenja zavedati, da te popolnosti še ni dosegel. Išče dobro in lepo, ker si ne želi le stvari, temveč si želi, da bi te bile dobre in lepe in bližje ko so temu idealu, boljše je.

Hkrati pa lahko človek vidi sebe, razmišlja o sebi, se pogleda v zrcalo in se prepozna. Pojavi se želja, da bi vladal sebi in dosegal popolnost. Lahko si zaželi, da bi bil učinkovitejši, lepši, modrejši, boljši.

V tej vzpenjajoči se, vertikalizirajoči spirali, na kateri se resnično izraža življenje in na kateri se človek zave sebe kot Človeka. Tu preidemo od "imeti" k "biti"; od gole biološke funkcije in živalskega nezavedanja k izboljševanju sveta okoli nas in nas samih; od gole želje po več življenja k boljšemu življenju; od zbiranja podatkov k spoznanju; od nabiranja znanja k modrosti; od neskončnega k trajnemu.

ČLOVEKOVA ZAVEST OMOGOČA VZPON IN UDEJANJANJE POPOLNOSTI

V skladu z najstarejšimi izročili modrosti je človekova zavest v vozlišču med materialnim in duhovnim. Človek naj ne bi pripadal niti izključno zemlji niti izključno nebu, temveč obema. Njegova zavest deluje kot most med obema svetovoma. Z vidika želje človek torej v sebi nosi dve navidez nasprotujoči si težnji – težnjo po materialnem in težnjo po duhovnem. Ker je na sredini med obema svetovoma, si želi tako minljive kot tudi višje stvari od tistih, ki mu jih ponuja vsakdanje življenje.

Ko se človek postavi na ustrezno mesto, je na stičišču dveh tokov – po eni strani "lovi" višje možnosti duhovnega sveta, lepoto, pravico, dobroto, resnico; po drugi strani pa mu delovanje v materialnem svetu omogoča, da stvari in samega sebe približa tisti meri popolnosti, ki jo lahko na svoji stopnji zavesti dožame. Slutnja popolnosti tako v človeku izhaja iz sposobnosti njegove zavesti, da se dvigne proti duhovnemu svetu.

Zapreti vrata duhovnemu pomeni človeku onemogočiti resnično človeško življenje in njegovo samouresničitev ter ga pahnuti v bolečino, ki na koncu uniči njegovo identiteto. Ko pa se človek v celoti dvigne proti duhovnemu, postane ena od moči narave, kanal, prek katerega božanski princip deluje v svetu, v bitje, ki deluje za dobro vseh živih bitij in samega sebe.

MED SPANJEM SE MOŽGANI RAZSTRUPIJO

ŽE STOLETJA SE ZNANSTVENIKI IN FILOZOFI SPRAŠUJEJO, ZAKAJ LJUDJE SPIMO IN KAKO TO VPLIVA NA NAŠE MOŽGANE. ŠELE PRED KRATKIM SO RAZISKAVE POKAZALE, DA JE ZADOSTNO SPANJE POMEMBNO ZA BOLJŠE POMNENJE. TODA V ENI OD RAZISKAV SO DR. NEDERGAARD IN NJEGOVI KOLEGI NEPRIČAKOVANO UGOTOVILI ŠE NEKAJ, IN SICER DA NAJ BI SE MED SPANJEM MOŽGANI TUDI OČISTILI ŠKODLJIVIH SNOVI.

Že nekaj časa je znano, da se možgani čistijo drugače kot preostali deli našega telesa, a šele nedavna raziskava, ki so jo opravili na Univerzi v Rochestru, je pojasnila, kako to poteka.

Naše telo se čisti prek limfatičnega sistema, ki poteka po celem telesu in katerega naloga je filtracija krvi, s čimer se odstranjujejo "stranski" produkti biokemičnih procesov v celicah.

Možgani pa po najnovejši raziskavi za čiščenje uporabljajo t. i. glimfatični sistem. V možganih tako namesto tekočine, imenovane limfa, odpadne snovi odnaša cerebrospinalna tekočina, ki obdaja možgane in hrbtenjačo. Vendar pa se to dogaja le, kadar spimo. Med spanjem naj bi se v možganih odprli posebni prekati, skozi katere lahko ta tekočina odplakne odpadne snovi. To izjemno odkritje bi morda lahko pojasnilo povezavo med pomankanjem spanja in Alzheimerjevo boleznijo.

RAZISKAVA

National Institutes of Health (nacionalni inštituti za zdravje) je javna agencija ministrstva za zdravje Združenih držav Amerike. Njene predhodne raziskave so pokazale, da se strupene molekule, ki povzročajo degeneracijo možganov, nabirajo v prostorih med možganskimi celicami.

Tokrat so opazovali pretok vbrizganega beta amiloida – proteina, povezanega z Alzheimerjevo boleznijo, v možganih miši. Izkazalo se je, da je bil označeni beta amiloid odstranjen hitreje pri možganih miši, ki so spale. Tako so sklepali, da spanje omogoča izpiranje strupenih snovi, ki se čez dan naberejo v možganih.

"Spanje spremeni celično strukturo možganov. Zdi se, kot da bi možgani prešli v popolnoma drugačno stanje," je dejal vodja študije doktor Maiken Nedergaard.

Rezultati raziskave, objavljeni v reviji Science, kažejo, da se med spanjem glimfatični sistem odpre in omogoči možganski tekočini hiter pretok skozi možgane. Glimfatični sistem tako pomaga nadzorovati pretok cerebrospinalne tekočine – bistro, brezbarvne telesne tekočine, ki obdaja možgane in hrbtenjačo.

Prve raziskave so potekale tako, da so v cerebrospinalno tekočino miši vbrizgali barvno tekočino in opazovali njen pretok skozi možgane, hkrati pa so spremljali električno aktivnost možganov. Rezultati so pokazali, da je bil pretok cerebrospinalne tekočine hitrejši, če so miši spale ali bile nezavestne oziroma pod anestezijo. Če pa so bile miši budne, se je barvilo komaj zaznavno pretakalo.

"Bili smo presenečeni, kako zanemarljiv je bil pretok cerebrospinalne tekočine v možganih miši, ko so bile budne," je dejal dr. Nedergaard. "To namiguje na dejstvo, da se prostor med možganskimi celicami ob prehodu iz zavedajočega se v nezavestno stanje, in obratno, močno spremeni."

Da bi preverili te domneve, so raziskovalci vstavili elektrode v možgane miši, da bi neposredno izmerili prostor med možganskimi celicami. Rezultati so pokazali, da se je ta prostor povečal za 60%, ko so miši spale oziroma bile pod anestezijo.

Možganske celice, imenovane glia, nadzorujejo pretok tekočine skozi glimfatični sistem s krčenjem in raztezanjem. Noradrenalin spada med stresne hormone in je med drugim odgovoren tudi za nadzorovanje volumna celic. Podobno kot anestezija tudi zdravila, ki zavirajo noradrenalin, povzročajo nezavest, s tem pa se povečata prostor med celicami in posledično pretok možganske tekočine. To dodatno podpira predpostavljeno povezavo med glimfatičnim sistemom in zavestnim oziroma budnim stanjem.

Rezultati teh raziskav odpirajo nove možnosti za zdravljenje nevroloških motenj, hkrati pa poudarjajo pomembnost dobrega spanca.

"SPANJE POTREBUJEMO, KER OČISTI NAŠE MOŽGANE," PRAVI DR. NEDERGAARD.

Noradrenalin (tudi norepinefrin) je živčni prenašalec v simpatičnem živčevju ter hormon, ki ga izloča sredica nadledvičnice.

Poleg serotoninina je to eden od najpomembnejših "hormonov sreče". Noradrenalin poživlja možgane, predvsem pa spodbuja sposobnost zaznavanja, motivacijo in energijo. Učinkuje tudi kot antidepresiv. Novejše raziskave so pokazale, da v stresnih okoliščinah noradrenalin izboljšuje miselno zbranost ter poleg tega poskrbi za optimizem in evforijo. Stres nas lahko tako v določenih trenutkih tudi osrečuje in nam daje zagon. Tej snovi se lahko tudi zahvalimo, da se še posebno intenzivno spominjamo veselih dogodkov ali močnih čustev.

Pripravila: Jerica Jerič

Viri:

<https://www.nih.gov/news-events/news-releases/brain-may-flush-out-toxins-during-sleep>
https://sl.wikipedia.org/wiki/Nacionalni_in%C5%A1tituti_za_zdravje
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Nevroglia>
<https://sl.wikipedia.org/wiki/Noradrenalin>

ZDRAV ODNOS DO DRUŽBE IN DRUGIH LJUDI

STJEPAN PALAJSA
PRESEDNIK NOVE AKROPOLE V SLOVENIJI

V tej seriji člankov o tem, kako se soočiti s krizami in težkimi časi, bomo tokrat govorili o odnosu do družbe in do drugih ljudi.

ČLOVEK JE DRUŽBENO BITJE

Ali lahko živimo sami?

Človek je predvsem družbeno bitje. Brez drugih ne moremo priti na ta svet, ne moremo se sami učiti, ne moremo sami preživeti. Predvsem pa se brez drugih ljudi ne moremo razvijati niti psihično in niti duhovno.

Kako bomo spoznali sebe, če ne bomo imeli pred seboj drugega človeka, ki bo naše zrcalo?

Kako bomo spoznali svojo psiho, če podobnih lastnosti ne opazujemo pri drugih?

Kako bomo sami odkrivali zakone narave, za katere je človeštvo potrebovalo tisočletja, da jih odkrije?

NADALJEVANJE PRISPEVKA IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

KAKO DOSEČI STABILNOST IN NOTRANJI RED DA BI SE LAŽJE SPOPADLI S TEŽKIMI ČASI

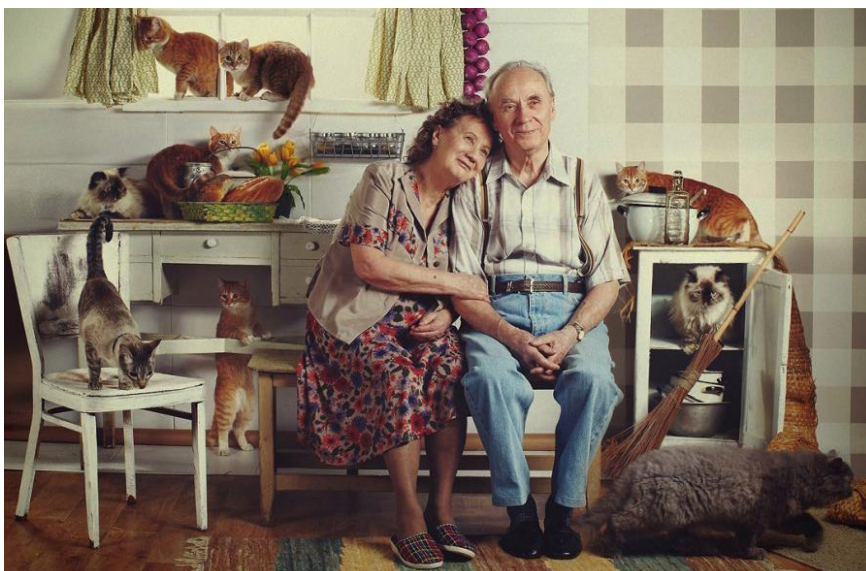
Temeljni dejavniki za doseganje stabilnosti:

- a) urejena persona,
- b) izgradnja lastne identitete,
- c) nujnost moralnega življenja,
- d) zdrav odnos do družbe in drugih ljudi,
- e) smisel življenja.

Kako se bomo naučili izražati svoje vtise, doživetja, misli, če ne bomo imeli nikogar, ki bi mu to prenesli?

Kako bomo postali dobri in ljubeči, če tega ne bomo razvili prek dejanj ljubezni do drugih?

Da bi sploh karkoli naredili v življenju, potrebujemo drugega človeka. Če ne ustvarjamo odnosov z drugimi, ne moremo imeti niti globokega odnosa s samimi seboj.

Za človeka je nujno, da celo življenje gradi odnose z različnimi ljudmi. Pri tem je jasno, da ima vsak od teh odnosov svoje posebnosti, svojo težo in globino. Nekateri so le površinski, drugi pa so tako globoki, da trajajo celo življenje in segajo celo onkraj smrti.

Omenili bomo le nekaj osnovnih odnosov, prek katerih se gradi človeško bitje. Seveda tukaj ne moremo zaobjeti vse širine te izredno kompleksne teme. Podali bomo le peščico razmišljanj, za katera mislimo, da so pomembna za današnjega človeka.

PRIJATELJSTVO

Ločiti med vrstami prijateljev – Vsakdo med nami ima različne vrste odnosov, ki smo jih imenovali "prijateljstvo", ne da bi sploh razmišljali o resničnem pomenu te besede. Jasno je, da niso vsi, ki jih poznamo, tudi naši prijatelji na enak način in v enakem obsegu.

Lahko bi dejali, da obstajajo pogojna prijateljstva, začasna in površinska prijateljstva, prijateljstva, ki temeljijo na deljenju podobnih pogledov. Obstajajo pa tudi prijateljstva, ki trajajo vse življenje, prijateljstva, ki so resnična, ki imajo nezamenljiv "priokus" nečesa posebnega.

Poiščimo prave prijatelje – Prijateljstvo mora temeljiti na duhovnih vrednotah in potrebah srca, ne pa na zunanjem interesu ali naključju, ker nam je življenje pač prineslo nekoga na našo pot.

Ne zapravljajmo čas s tistimi, ki si ne želijo graditi iskrenega in globljega odnosa z nami. Medtem ko smo z njimi, namreč izgubljammo energijo, zavest in čas, ki bi jih lahko porabili za nekoga, ki je bolj pripravljen na prijateljstvo. Zavedajmo se dragocenosti časa, ki nam je na voljo.

"TROJE JE KORISTNIH IN TROJE ŠKODLJIVIH PRIJATELJSTEV. PRIJATELJSTVO Z ISKRENIMI, PRIJATELJSTVO S STANOVITNIMI, PRIJATELJSTVO Z IZKUŠENIMI LJUDMI JE KORISTNO. PRIJATELJSTVO Z LIZUNI, PRIJATELJSTVO S POTUHNJENCI IN PRIJATELJSTVO Z BLEBETAČI JE ŠKODLJIVO."

KONFUCIJ

Brez prijateljev ni stabilnosti – Tisti, ki noče ali ni sposoben graditi globljih odnosov z drugimi, ne more biti psihično stabilen. Ne verjemimo, da bomo sami prišli do sreče in življenjske izpolnitve. Tudi skozi kakršno koli krizo se bomo težko prebili brez ljudi, na katere se lahko opremo.

Dajmo več kot moramo – Dajanje je pretakanje energije. Če nekaj dajemo, to prihaja od nas, je izraz naše volje. Ne morem dati nečesa, česar ne nosimo v sebi. Če damo nekaj plemenitega, to pomeni, da je takšno naše notranje stanje. Če namesto jeze ali nepotrpežljivosti, izberemo dobro voljo, bo ta, medtem ko jo bomo izražali, naše notranje stanje.

Dajanje je vedno izraz moči. Energija, ki teče skozi zavest, med dajanjem to zavest gradi in povečuje njeno moč. Dajanje omogoča rast in zrelost. Brez plemenitega delovanja za druge ni vzpona človeka, ni poti, ki bi peljala proti smislu in cilju.

Zato bodimo hvaležni, če nas drugi potrebujejo.

Naučimo se sprejemati – Enako kot dajati se naučimo tudi sprejemati. Pretok mora biti vedno obojestranski. Toda ni nujno, da sta oba pretoka enaka. Vsakdo ima svoje značilnosti, svoj način izražanja, svoj čas in svojo posebno obliko energije, ki nam jo lahko da. Nikoli ne pričakujmo, da nam drugi povrnejo z isto mero. V teh izmenjavah različnih energij je lepota odnosa in njegova moč. Prijatelji se dopolnjujejo in ni nujno da imajo isto mišljenje ali interese. Skupne pa morajo biti njihove sanje, njihovi ideali.

Zdaj se pa obrnimo k družini in odnosom, ki jih gradimo znotraj nje.

DRUŽINA

Partnerja – Partnerja morata najprej biti dobra prijatelja in šele potem vse ostalo. Vse, kar velja za prijateljstvo, velja tudi za odnos med partnerjema.

Toda tukaj je treba dodati še marsikaj, kar se nanaša na njuno posebno povezavo, njun intimni odnos. Ko rečemo "intimen", mislimo na tista globoka doživetja, skupna hrepenenja, skrivnostni odnos, ki ga prepredajo nežne zlate niti, te pa bi se raztrgale in izgubile svojo moč, če bi jih razkrili drugim. Obstaja nekaj, kar si delita samo partnerja in do česar nima dostopa nihče drug.

Družina – človek od nekdaj živi v družini in to je najbolj naravno stanje vsakega posameznika. Prek družine se učimo sožitja, sodelovanja, odprtosti, odgovornosti, bližine, toplote. Družina nas nauči, da nismo pomembni samo mi in da je znanje, misli, sanje, stvari treba deliti.

Prek družine zorimo, prek nje postajamo osebnosti. Brez nje nihče ne more najti svojega smisla.

Tudi če nimamo fizične družine, imamo lahko duhovno družino, za katero pa veljajo ista pravila in še večje zahteve. Veliki ljudje v zgodovini so

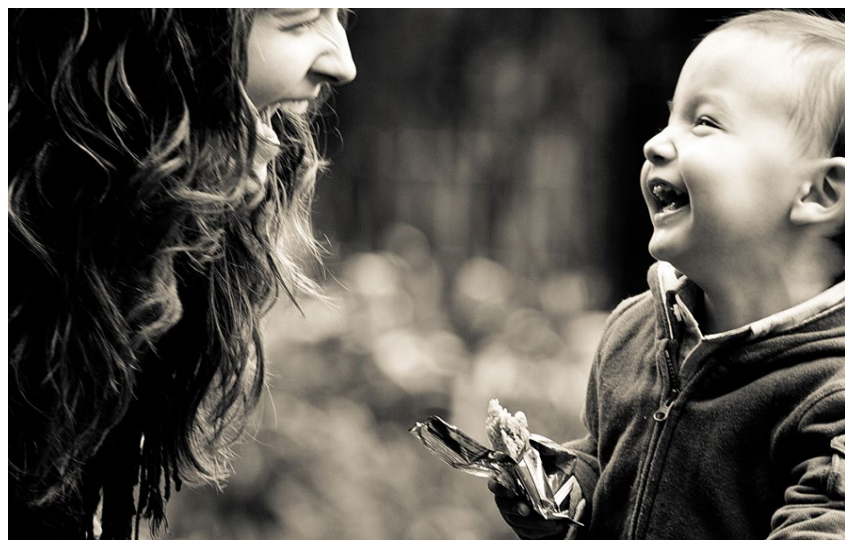
"TISTI, KI ŽIVI SAM, DA BI SE IZOGNIL KONFLIKTOM, NIKOLI NE BO SPOZNAL LEPOTE ŽIVLJENJA, KI GA DELIMO Z DRUGIM."

JORGE ANGEL LIVRAGA

imeli pogosto namesto fizične duhovno družino. Pomembno je le, da obstaja nekdo, za kogar lahko skrbimo. Kakor pravi Mali princ, moramo imeti svojo vrtnico, ki bo zaradi naše skrbi do nje posebna in edinstvena med tisoče drugimi podobnimi vrtnicami.

Družina daje in tudi jemlje – Čeprav nam družina veliko da, pa se moramo zavedati, da nam bo veliko tudi vzela. Toda to je samo zato, da bi se tisto, kar je manj pomembno, transformiralo v tisto, kar je bolj pomembno. Neprespane noči, izguba časa, energije, denarja in celo zdravja, ki jih porabimo za otroka ali drugega člana družine, se transformirajo v nekaj neopisljivega. To je magijski proces, ki nam vzame kamenčke zunanjega življenja ter jih prek težav in bolečine transformira v zlata zrnca izkušenj in modrosti. Tako postanemo tudi čustveno in mentalno stabilnejši in zrelejši ter s tem od znotraj močnejši in srečnejši.

Družine ne dobimo, temveč jo gradimo. Vsak njen član pa mora prispevati k njeni izgradnji, od neboljjenega dojenčka do opešanega starca. Vsakdo v njej ima svojo pomembnost in vlogo.

V družino se je treba integrirati. To se zgodi samo, če ji damo sebe v celoti in smo ji zvesti.

Vzemimo si čas za družino – Čas ima neprecenljivo vrednost. Tisto, čemur posvetimo svoj čas, hranimo z energijo in zavestjo. Zaman imamo družino, za katero nimamo časa. Nikoli ne bomo mogli doseči tistega, kar pričakujemo od nje. Klasičen izgovor, da nimamo časa, ker delamo za dobro družine, nikoli ne more biti opravičilo.

Če si za družino ne vzamemo dovolj časa, se neizogibno pojavijo nerešljivi problemi ter posledično razna nesoglasja, praznina, travme in nasploh težka psihična stanja.

Ne dovolimo, da nam služba nadomesti družino – Nihče ne trdi, da je ustvarjanje družine lahka naloga. Toda ne bežimo pred njo. Nikoli ne postavljajmo svojih ambicij ali kariere pred družino. Bumerang nezadovoljstva in praznine se bo čez nekaj časa obrnil proti nam in nas udaril z vso močjo. Ko ostarimo, se bomo zaman poskušali približati svoji družini. Priložnosti za to bodo verjetno za vedno zgubljene.

Ustvarimo toplo vzdušje v domu – Znak, da smo na dobri poti in da je naša družina zgrajena na pravih temeljih, je v toplini, ki jo obdaja. V tem primeru ni treba preveč teže ali pomembnosti pripisovati razlikam v mišljenju ali pa občasnim prepirom. Takšna razhajanja so po navadi le zunanja, saj družino povezujejo močne notranje vezi.

Bodimo zgled – Glavno pedagoško sredstvo v družini mora biti zgled, ne pa kritike ali pridige. Otroke moramo vzgojiti tako, da bodo moralni in pošteni. Tega pa ne moremo, če sami nismo takšni.

Spoštujemo vse člane družine in s tem si bomo sami zaslužili njihovo spoštovanje. Spoštovanja ne zahtevajmo, to se pojavi samo od sebe, kot naravna posledica dobro urejenih odnosov. Tisti, ki so avtoritete v družini, postavljajo meje moralnosti. Te meje si običajno ne upa prestopiti noben član družine.

Če spoštujemo ta enostavna moralna pravila, se bo naša družina lahko uspešno soočala z vsako krizo in oviro, ki se pojavi na njeni poti.

DRUŽBA IN DRŽAVA

Vsakdo ima svoje življenje – Upoštevajmo to, da živimo obkroženi z drugimi ljudmi. Zavedajmo se, da imajo tisto, kar mi zahtevamo zase, pravico zahtevati tudi drugi za sebe. Vsakdo ima svoje težave, svoje sanje, okoliščine, v katerih živi. Platon pravi, da ne smemo obsojati nobenega človeka, ker vsakdo bije svoj notranji boj.

Ne pričakujmo, da bo družba rešila naše težave – Družba in država nam morata dati le okvir delovanja in možnosti, ne pa reševati naših težav. Država je kot igrišče, na katerem smo vključeni v igro življenja. Država mora poskrbeti za polje in vse ostalo, kar je potrebno za igro, mi pa moramo v tej igri sodelovati in jo soustvarjati ter se tako boriti za čim boljši izid. Ne pričakujmo, da nam bo dober izid igre priskrbel država

Socialne in moralne vrednote v družbi – Ne pozabimo, da smo del neke družbe, in kot takšni moramo zanjo skrbeti. Ne moremo dvigniti rok in reči: "To ni moja skrb." Vsi bi morali čutiti državljansko odgovornost do te širše družine, ki nam zagotavlja izobraževanje, varnost in možnosti za zadovoljitev življenjskih potreb. Moramo skrbeti, da se v njej sliši glas pravice in resnice, ter ji biti zvesti.

Stabilna država ni bogata država – Stabilna država je tista, kjer vlada enotnost kljub različnim pogledom, kjer imajo ljudje zaupanje v tiste, ki jih vodijo, in obratno, kjer se negujejo predvsem medčloveški odnosi namesto zadovoljenja materialnih potreb.

Dobro urejena država inteligentno zbližuje ljudi prek skupnega sodelovanja, kar omogoča večjo enotnost. Družba bolj potrebuje sožitje in slogo kot golo ekonomsko blaginjo. Ta pride kot posledica.

Družbi daje stabilnost le morala – Država mora temeljiti na morali, ker se brez nje podre celoten sistem. To niso le prazni upi ali nerealna pričakovanja, temveč nekaj, za kar si moramo trdno prizadevati in se za to boriti z vsemi svojimi močmi. Idealnega stanja ne bomo nikoli dosegli, toda to, da dosežemo vsaj bolj humano in pošteno družbo, ki skrbi za vsakega posameznika, je vsekakor uresničljivo pričakovanje.

Filozofi nas učijo, da je sistem, ki ne temelji na morali, v neprestani krizi in se ljudje v njem ne počutijo varno in zaščiteno. Takšno stanje v duši rojeva nemir in negotovost, zato se strah kot neviden netopir širi med ljudmi, ki se vse bolj zapirajo vase ali v svoja varna zatočišča. To povzroča psihično krhkost ter številne oblike osamljenosti in depresije.

Brez morale nobena družba ni stabilna in v takšni državi nikoli ne bo trajnega miru.

ODNOS DO DRUŽBE IN DRUGIH LJUDI

Res, človek je družbeno bitje. Torej bitje, ki je sestavni del družbe, in če se tako tudi obnaša, da torej daje v ospredje splošno dobro, bo za vse dobro in ne bo konfliktov.

Videli smo, koliko različnih odnosov gradimo v našem življenju, in prav vsak je lahko svojevrstno bogastvo. Osnova je spoštovanje drugega in zavedanje, da moramo poiskati tisto, kar nas vse povezuje, ter se okrog tega uskladiti. Res da je to nekakšen ideal, vendar ni popolnoma nedosegljiv.

Zgodovina je zgovorna priča, da vedno, kadar so se družbeni odnosi od tega ideala oddaljevali, težji so postali časi. Ko pa so se mu približali, večja je bila sreča in pogosto tudi blaginja.

Torej ne glede na to, ali gre za ožje ali širše kroge ljudi, večje ali manjše skupine, ne pozabimo, da je eden od ključev do rešitve težav ustvariti zrele in zdrave odnose.

V naslednji številki bomo govorili o smislu življenja, ki nam omogoča doseganje stabilnosti.

GUSTAVE MOREAU

OJDIP PRED SFINGO

O SLIKARJU

Gustave Moreau je eden od vodilnih simbolističnih slikarjev, ki je deloval v 19. stoletju. Znanj je bil po vizionarskem slogu pri upodabljanju svetopisemskih in mitoloških motivov.

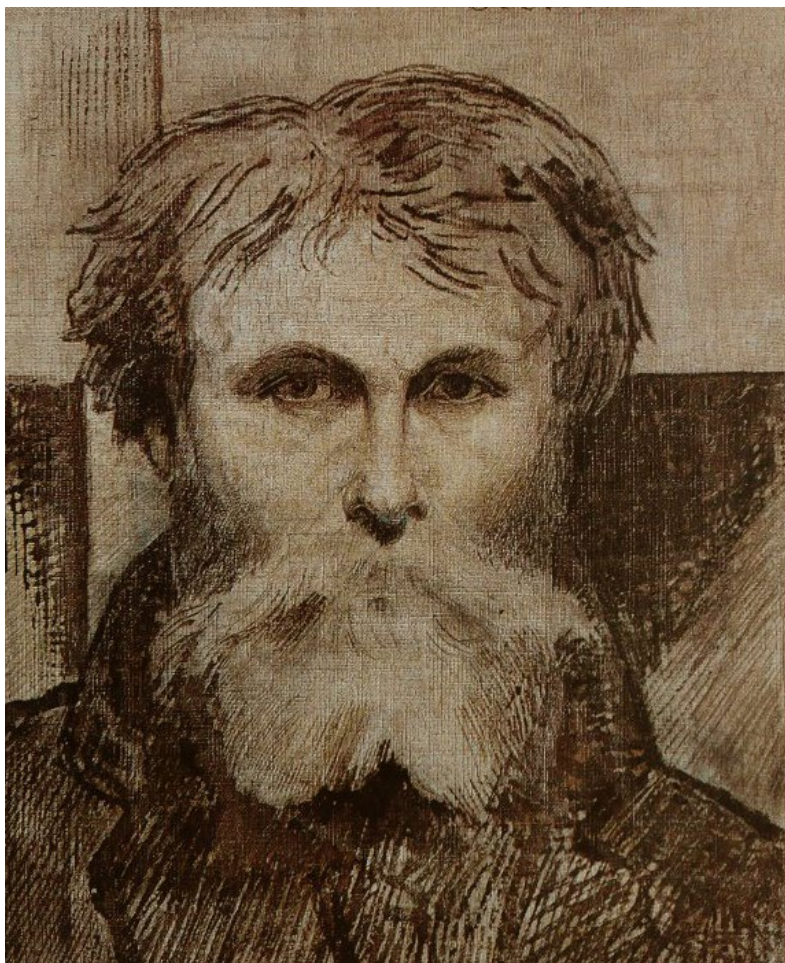
Moreaujeve slike so močno vplivale na slikarje, pisatelje in druge simbolistične umetnike. Bolj kot kateri koli umetnik je imel naravni čut za vključevanje "čarobnega" v svoje upodobitve pa tudi vsega skrivnostnega in nezavednega.

Na sliki vidimo njegovo znano sliko Ojdip pred sfingo.

OJDIP PRED SFINGO

Na strmi pečini nad gorsko stezo, ki je vodila v mesto Tebe, se je nekega dne pojavila strašna pošast, ki so jo imenovali sfinga. Imela je glavo ženske, telo leva, rep kače in krila orla. Ustavila je vsakega mimoidočega popotnika in mu zadala uganko, ki se je glasila: "Katero živo bitje ima včasih dve nogi, včasih tri, najšibkejša pa je, kadar jih ima največ?" Če nesrečnik ni poznal odgovora, ga je sfinga ubila in pojedla. Takšen tragični konec je doletel številne naključne popotnike, saj nihče ni poznal odgovora na sfingino uganko.

Nekega dne se je pred sfingo pojavil junak Ojdip, ki je takoj odgovoril: "To je človek. Kot otrok se plazi po štirih nogah, kot odrasel trdno stoji na dveh nogah, kot starec pa se opira na palico." Sfinga je takoj po tem odgovoru padla s pečine, na kateri je stala, in bila na mestu mrtva. Tebanci so Ojdipa, ki je s svojo domiselnostjo osvobodil mesto pošasti, povabili v mesto in ga razglasili za kralja.

GUSTAVE MOREAU, AVTOPORTRET

KAJ PREDSTAVLJA SFINGA?

Najdemo jo v legendah in pripovedkah, ki so navdihovale slikarje in kiparje starega in antičnega sveta vse od Egipta, Grčije in Mezopotamije pa do Indije in Idokine.

Prikazovali so jo kot domišljjski skupek različnih bitij, saj je imela telo bika, noge leva, krila orla in glavo človeka. Obstajajo tudi poenostavljeni prikazi, na katerih ima sfinga samo telo leva in glavo človeka.

Grška sfinga je demon uničenja, ki požre vse na svoji poti, egipčanska sfinga pa je za razliko od grške pozitiven simbol.

Čeprav se sfinga v nekaterih tradicijah prikazuje kot pozitivna, v nekaterih pa kot negativna, gre za isti simbol. Po Jungovih besedah so namreč simboli psihološki mehanizmi, polni različnih pomenov, koliko pa jih odkrije posameznik, je odvisno od njegove stopnje zavesti.

Splošno sprejeta razlaga sfinge je, da gre za nasprotje med živalskimi in človeškimi značilnostmi. Sfinga predstavlja notranji boj človeka med pozitivnimi, človeškimi elementi ter negativnimi, nagonskimi elementi. To je spopad človeške in živalske narave, prikazan v tradicijah vseh indoevropskih ljudstev prek mitov o boju junakov proti pošastim.

S tega vidika je neukročena sfinga simbol človeka, ki mu vladajo nagoni, zaščitniška sfinga pa predstavlja človeka, ki vlada samemu sebi.

Štirje deli sfinge so dejansko štirje elementi: zemlja (bik), voda (orel), zrak (človek) in ogenj (lev), ki se med seboj spopadajo, kar omogoča evolucijo. V psihološkem vidiku gre za štiri vidike človekove osebnosti: telo, energijo, čustva in razum.

Prva naloga človeka je ukrotiti živalski del svoje narave oziroma vzpostaviti sklad med svojim mišljenjem, čutenjem in delovanjem. Če mu uspe, to odpira možnosti za duhovni in civilizacijski razvoj.

OMNIA MEA MECUM PORTO – VSE SVOJE NOSIM S SEBOJ

CICERO JE TA REK PRIPISAL BIANТУ IZ PRIENE, ENEMU OD SEDMIH GRŠKIH MODRECEV, KI JE ŽIVEL V 6. STOLETJU PRED NAŠIM ŠTETJEM. BIA NT JE BIL DALEČ NAOKOLI POZNAN PO SVOJI POŠTENOSTI IN DOBROTI.

KO JE PERZIJSKI KRALJ KIR OBLEGAL NJEGOVO MESTO, SO SE PREBIVALCI PRIPRAVLJALI, DA GA ZAPUSTIJO. VSAKDO JE S SEBOJ VZEL TOLIKO DRAGOCENOSTI, KOLIKOR JIH JE LAHKO NOSIL. EĐEN OD MEŠČANOV JE VPRAŠAL BIANТА, ZAKAJ NI S SEBOJ VZEL NOBENE

STVARI.

MODREC

MU JE NA TO ODGOVORIL: "VSE SVOJE NOSIM S SEBOJ." (OMNIA MEA MECUM PORTO).

S TEM JE HOTEL POVEDATI, DA SVOJ ZAKLAD – SVOJE VRLINE IN SVOJO MODROST – VEDNO NOSI S SEBOJ.

V GLOBLJEM SMISLU TA REK KAŽE NA TO, DA IMA ZA MODREGA ČLOVEKA VELIKO VEČJO VREDNOST DUHOVNI KOT MATERIALNI ZAKLAD.

TUDI KO OSTANEMO BREZ VSEGA MATERIALNEGA, NAM TEGA, KAR NOSIMO V SEBI, NIHČE NE MORE VZETI.

KOT PRIMER BIANTOVE VELIKE DOBROTE LAHKO OMENIMO LEGENDO, KI PRIPOVEDUJE, DA JE PLAČAL OGROMNO ODKUPNINO ZA NEKATERE MLADE ŽENSKЕ, KI SO JIH PRODAJALI KOT SUŽNJE. POTEM KO JIH JE NEKAJ ČASA POUČEVAL KOT SVOJE LASTNE HČERE, JIH JE POSLAL NAZAJ K STARŠEM V NJIHOVO DOMOVINO MESSINO.

CEZAR V AFRIKI

Ko se je Cezar napotil osvajat Afriko, se je med izkrcavanjem z ladje spotaknil in padel na pesek. Da si vojska tega dogodka ne bi razlagala kot slabo znamenje, je ta veliki osvajalec zagrabil pesek in dvignil pest, v katero ga je zagrabil, rekoč:
"Že te imam v svojih rokah, Afrika!"

NAPOVEDNIK DOGODKOV

Dogodki za mesec OKTOBER 2016.

Dogodki potekajo v prostorih društva v Ljubljani in Mariboru ali na vnaprej razpisani drugi lokaciji.

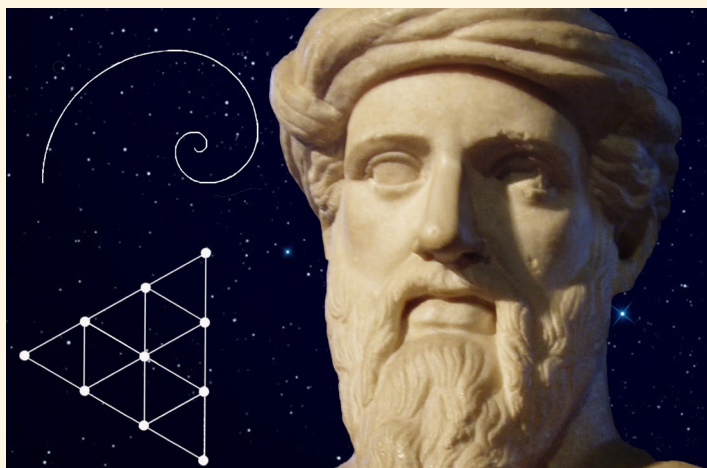

ČUSTVENA INTELIGENCA

Predavanje

SREDA, 12. 10., OB 20:00

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

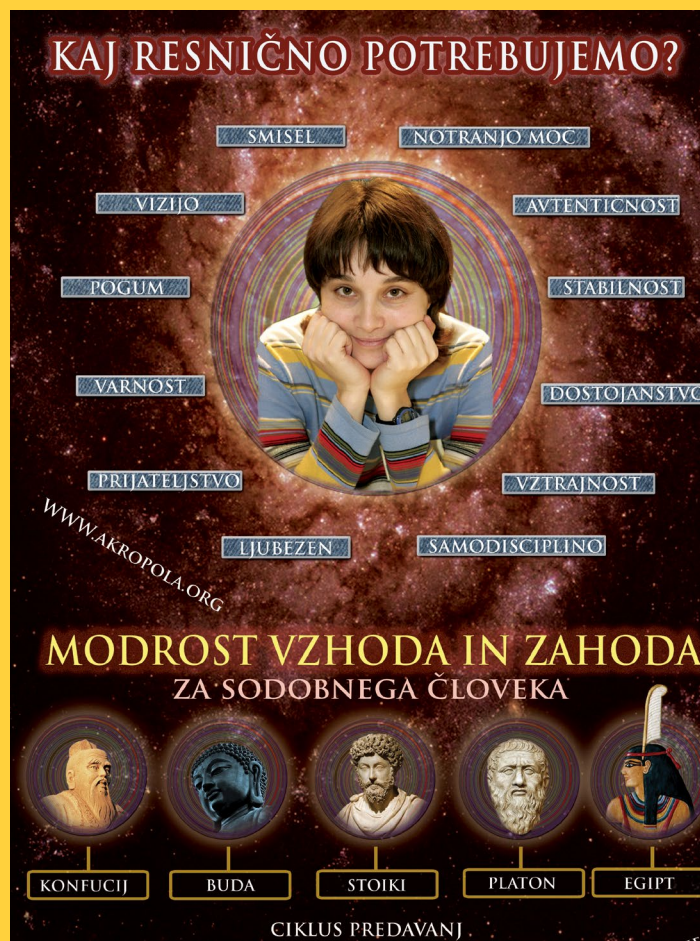

PITAGORA – PRVI FILOZOF

Predavanje

ČETRTEK, 27. 10., OB 20:00

Trubarjeva hiša literature, Stritarjeva 7, Ljubljana

MODROST VZHODA IN ZAHODA

Ciklus predavanj

Predstavitev:

PONEDELJEK, 10. 10., OB 20:00

Nova Akropola - Tyrševa 7, Maribor

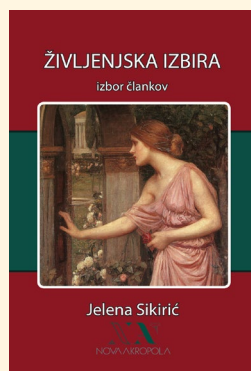
SREDA, 19. 10., OB 20:00 -

Nova Akropola - Wolfova 8, Ljubljana

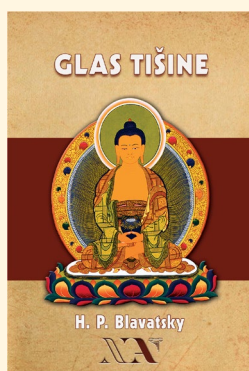
KNJIGE IN REPLIKE V PRODAJI

Knjige in replike lahko kupite v prostorih društva.

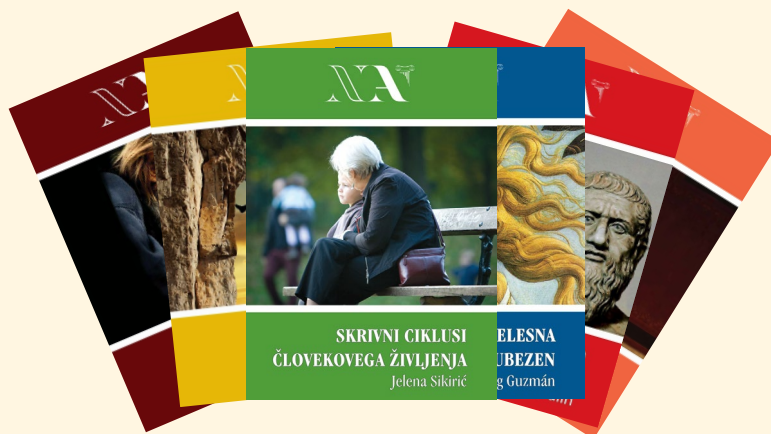
Lahko jih naročite tudi preko maila na info@akropola.org.

FORMAT 130 x 205 mm
159 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 12 €

FORMAT 130 x 205 mm
102 STRANI
TRDA VEZAVA
CENA: 10 €

FORMAT 105 x 148 mm
32 STRANI
MEHKA VEZAVA
CENA: 2 €

ARHEOLOŠKE REPLIKE

Arheološke replike so kopije motivov iz različnih časovnih in kulturnih obdobj in predstavljajo kulturno dediščino človeštva. Vsak posamičen izdelek je skrbno izdelan v ateljeju Nove Akropole. Vsaka replika ima tudi simboličen pomen, zato je lahko odlično darilo.

Nova Akropola je kot društvo v javnem interesu tudi na **seznamu upravičencev do dela dohodnine za donacije**. Vsak davčni zavezanec lahko namreč zahteva, da se do 0,5% dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno koristnih namenov.

Če želite ta prispevek nameniti nam, natisnite in izpolnite **obrazec** – zahtevo za namenitev dela dohodnine – in ga pošljite na pristojni **finančni urad**. Naša davčna številka je **14787067**.

Vsi, ki delujemo v Novi Akropoli, smo prostovoljci. Prihodki so namenjeni izključno financiranju dejavnosti društva.

**PRGIŠČE LAŽNEGA
BAHANJA POKVARI
GORO RESNIČNIH
ZASLUG.**

TURŠKI PREGOVOR